

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 8019200369
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8019200369.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: E. D. J., bytom W. O. V. XX/A, XX-XXX A., H. S., právne zastúpeného V4 Legal, s. r. o., so sídlom Tvrdého 783/4, Žilina, IČO: 36 858 820, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, za účasti: L.T. T. Q., bytom J. XX, XX-XXX J., H. S., v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 45502-2/2013-BA z 28. novembra 2013, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, č. k. 6Sa/8/2019-23 z 25. septembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Uznesením č. k. 6Sa/8/2019-23 z 25.09.2019 Krajský súd v Prešove odmietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 45502-2/2013-BA z 28.11.2013, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie pobočky Stará Ľubovňa č. 700-4160-46/2013-SL z 08.08.2013, ktorým táto podľa § 178 ods. 1 písm. a/ prvého bodu zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) rozhodla, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi u zamestnávateľa Q. L. T. - EUROPROFIT od 01.12.2012 podľa slovenskej legislatívy.

2. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že žalobcovi bolo napadnuté rozhodnutie žalovanej doručené dňa 09.12.2013, lehota na podanie žaloby podľa § 181 ods. 1 SSP uplynula dňa 09.02.2014, t. j. dva mesiace odo dňa oznámenia rozhodnutia orgánom verejnej správy. Žalobca podal správnu žalobu na Krajský súd v Prešove podaním na pošte Žilina dňa 04.11.2015, t. j. zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie žaloby upravenej v § 181 ods. 1 SSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že nesúhlasí s výkladom krajského súdu pokiaľ ide o ustanovenie § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Výklad tohto ustanovenia považoval za reštriktívny a formalistický, pretože nezohľadňuje

špecifické okolnosti prípadu. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím o poistnom, pretože pojem poistné zahŕňa nielen rozhodovanie o jeho výške, ale akékoľvek ďalšie rozhodnutia, ktoré podmieňujú jeho vznik, trvanie či ďalšie podmienky vzťahujúce sa na existenciu poistného.

4. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalovaná žiadala kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, v súlade s § 455 SSP bez pojednávania, a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť žalobcu je potrebné zamietnuť.

6. Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

7. Podľa § 212 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

8. Podľa § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia:

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

9. Podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod 1. zákona č. 461/2003 Z. z. do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch.

10. Podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod 8. zákona č. 461/2003 Z. z. do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o poistnom a o príspevku na starobné dôchodkové sporenie.

11. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

12. Z administratívneho spisu žalovanej ako aj z nesporných tvrdení účastníkov súdneho konania vyplýva, že žalobca bol účastníkom správneho konania a uvedené rozhodnutie mu žalovaná doručovala doporučené na adresu bydliska v Poľskej republike. Zásielku s rozhodnutím prevzala na adrese žalobcu osoba odlišná od žalobcu.

13. Zákon č. 461/2003 Z. z. pozná doručovanie do vlastných rúk a tzv. „obyčajné“ doručovanie. Taxatívny výpočet rozhodnutí, ktoré je potrebné doručiť do vlastných rúk stanovuje § 212 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z..

14. Predmetné rozhodnutie pobočky žalovanej nie je rozhodnutím o poistnom; je rozhodnutím o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia, pre ktoré zákon doručovanie do vlastných rúk nevyžaduje.

15. Rozhodnutím o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia rozhoduje žalovaná a jej pobočky o tom, či účastník konania splnil zákonné predpoklady pre vznik, resp. zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 zákona č. 461/2003 Z. z. v sporných prípadoch, čo bol aj žalobcov prípad. Právnou otázkou, ktorú záväzne rieši takéto rozhodnutie je teda existencia či neexistencia samotného poistného vzťahu.

16. Naopak, rozhodnutím o poistnom je napr. rozhodnutie o predpísaní dlžného poistného podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. z titulu existujúceho poistenia v rozhodnom období. Predmetom rozhodnutia je tu výška poistného, ktoré je subjekt podľa § 128 zákona č. 461/2003 Z. z. povinný platiť a odvádzať.

17. Odlišnosť oboch právnych inštitútov - poistenia a poistného - je zrejماً tiež zo systematického členenia zákona č. 461/2003 Z. z., keď § 172 ods. 5 uvedeného zákona uvádza, že predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, ako aj konanie o poistnom v sporných prípadoch. Zákonodarca teda tieto dve konania rozlišuje. Obdobne ustanovenie § 178 ods. 1 určuje, že do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch a v inom bode, že do pôsobnosti pobočky patrí tiež rozhodovanie o poistnom.

18. Pri rozhodnutiach o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia zákon nevyžaduje doručovanie do vlastných rúk. Je preto potrebné konštatovať, že žalobcovi bolo rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Stará Ľubovňa riadne doručené dňa 19.08.2013 a rozhodnutie ústredia dňa 09.12.2013, kedy ho v oboch prípadoch na adrese žalobcu prevzala osoba ochotná ho prevziať a odovzdať žalobcovi. Uvedené okolnosti mali rozhodný vplyv na posúdenie otázky včasnosti podania samotnej žaloby.

19. Keďže rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi doručené 09.12.2013, dvojmesačná lehota na podanie žaloby v zmysle § 250b ods. 1 OSP mu uplynula dňa 09.02.2014. Žalobca podal správnu žalobu na Krajský súd v Prešove podaním na pošte Žilina dňa 04.11.2015, t. j. zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie žaloby upravenej v § 250b ods. 1 OSP. Krajský súd preto rozhodol správne, keď žalobu odmietol ako oneskorene podanú.

20. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v zmysle § 461 SSP kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

21. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov kasačného konania, keďže žalobca v tomto konaní nebol úspešný a žalovanej právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

22. Toto rozhodnutie kasačného súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.